

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 12C/75/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714203897
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Zelený
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8714203897.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Františkom Zeleným v právnej veci Ž. C. I., I. Z., S. XXXX/XX, práv. zast. O. Z. G., W., D., A. XX, U.: XXXXXXXX, proti žalovanému M. Z.W., W..S., S. S. I., P. T. X/A, U.: XX XXXXXX, práv. zast. I. & Z. W. D., S..X..F., E.. S.. C. XX, Z., U.: XXXXXXXX, v konaní o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšenia s prísl., takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie v časti žaloby o nároku na úrok z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 12.047,- eur od 21.8.2019 do zaplatenia.

II. Z a m i e t a žalobu v časti nároku na úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 12.047,- eur od 7.2.2014 do 26.5.2017 a úroku 0,25 % ročne zo sumy 12.047,- eur od 27.5.2017 do 20.8.2019.

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady rozhodne súd I. inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 3.4.2014 domáhala, aby zaviazal žalovaného zaplatiť jej náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 14.490,- eur s 5,25 % úrokom z omeškania od 7.2.2014 do zaplatenia a náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 7.245,- eur. Zároveň si uplatnila náhradu trov konania. Žalobu v písomnom podaní odôvodnila tým, že ako účastníčka dopravnej nehody dňa 5.12.2005 utrpela ťažký úraz, keď pri prechode cez vyznačený priechod pre chodcov bola zrazená motorovým vozidlom značky Škoda Felícia vedeným vodičkou W. X.. Voči vodičke bolo vedené trestné konanie, ktoré bolo podmiennečne zastavené a bola jej určená skúšobná doba v trvaní troch rokov. Za škodu na zdraví zodpovedá poistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla. Prevádzkovateľ mal so žalovaným v čase škodovej udalosti uzavretú poisťnú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu. Nároky žalobkyne na náhradu škody sú kryté týmto poistením. V dôsledku úrazu utrpela komplikovanú zlomeninu ramennej kosti vpravo, zlomeninu oboch kostí predkolenia, vpravo a vľavo s následkom ťažkého obmedzenia pohyblivosti laktového kĺbu a ťažkého a stredne ťažkého obmedzenia pohyblivosti kolenných kĺbov. Vo veci náhrady škody z ublíženia na zdraví je na okresnom súde vedené konanie pod S..Y.. XXC XXX/XXXX. Následkom úrazu je narušená jej psychika. Z dôvodu vážnych duševných porúch vzniknutých pôsobením otrasných zážitkov (položka 255), psychiatricka A.. B. T. posudkom zo dňa 28.3.2013 ohodnotila sťaženie spoločenského uplatnenia v počte 900 bodov. Rozhodným obdobím určenia hodnoty jedného bodu bol rok 2012, v ktorom priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR dosiahla 805,- eur mesačne a hodnota jedného bodu 16,10 eur. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia takto predstavuje sumu 14.490,- eur. Dňa 19.12.2013 u žalovaného uplatnila z povinného zmluvného poistenia nárok na náhradu škody. Oznámením zo dňa 6.2.2014 žalovaný nárok odmietol plniť. Listom zo dňa 19.12.2013

navrhla v zmysle ust. § 6 ods. 1 zák. 437/2004 Z.z. uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s návrhom na 50 % zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, čo pri počte 900 bodov predstavuje sumu 7.245,- eur. Návrh odôvodnila invaliditou, vekom 47 rokov v čase úrazu, rozsahom a závažnosťou následkov a nemožnosťou ich nápravy. V dôsledku úrazu je čiastočne nesebestačnou, odkázanou na pomoc druhých a je natrvalo vylúčená z doterajšieho aj budúceho plnohodnotného osobného rodinného a spoločenského života. Zranenia ju budú obmedzovať po celý zvyšok života. Je narušená jej psychika, ktorá je predovšetkým spojená s úzkosťou, bezmocnosťou a beznádejou. Pred úrazom bola pracovne a spoločensky aktívna, mala známost'. Po úraze je uzavretá, náladová s nezájmom o sexuálny život. Má problémy so spánkom, často sa budí na zlé sny, trpí strachom z budúcnosti a depresiami. Z dôvodu hlbokšej depresívnej poruchy je vedená v psychiatrickej ambulancii odborného lekára. Následkom úrazu sa stala invalidnou s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 60 %.

Na preukázanie svojich tvrdení navrhla vykonať jej výsluch ako strany v konaní, výsluch svedkyne U.. G., predložila listinné dôkazy a to uznesenie Okresnej prokuratúry, lekársky posudok o sťaženi spoločenského uplatnenia, lekárske správy, uplatnenie nároku na náhradu škody a rozhodnutie sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku.

Na pojednávaní zotrvala na podanej žalobe a ako strana v konaní ďalej uviedla, že pred úrazom pracovala v sociálnej poisťovni. V dôsledku úrazu bola tri roky práceneschopnou. Asi v roku 2008 nastúpila na svoje pôvodné pracovisko, avšak iba na čiastočný úväzok. V roku 2010 pracovnú činnosť opätovne obnovila v plnom úväzku. V dôsledku úrazu bola 2 a pol roka intenzívne liečená, podrobila sa 8 operáciám nôh a ruky. Z dôvodu následkov úrazu bola nútená preorientovať sa na ľavú dominantnú ruku. Pred nehodou nemala psychické problémy, tie sa začali prejavovať nespavosťou a plačlivosťou. Žila a žije v spoločnej domácnosti s priateľom. Nespavosť sa prejavila na zhoršení jej zdravotného stavu. Neustále myslela na dopravnú nehodu. Až na naliehanie známych sa rozhodla navštíviť odborného lekára A.. B.. Ambulanciu navštevuje pravidelne, pravidelne berie lieky. V roku 2013 sa dostavila ku A.. T. za účelom odborného vyšetrenia a vyhotovenia lekárskeho posudku. Doktorka nahliadla do jej zdravotnej dokumentácie, vyšetrenie trvalo cca 1 hodinu. Napriek snahe byť sebestačnou už nie je schopná šoférovať, je obmedzená v pohybe, stala sa uzavretou, precitlivelou. Došlo k utlmeniu sexuálneho života. Naposledy bola podrobená vyšetreniu posudkovou komisiou v roku 2016 s ponechaním invalidity v rozsahu 60 %. Predmetom posudzovania nie je psychický stav.

2. Žalovaný vo svojich písomných vyjadreniach a na pojednávaní uviedol, že uplatnený nárok má súvisieť s následkami úrazu, ktorý utrpela dňa 5.12.2005. Nárok pokladá za účelový a zjavne vykonštruovaný, pretože v inom konaní o náhradu škody vedenom pod sp. zn. 10C 132/2007 žalobkyňa neuvádzala žiadne psychické problémy, pričom sa jedná o nárok s tým istým základom. V súdnom konaní bolo vypracovaných viacero znaleckých posudkov bez toho, aby znalci konštatovali psychické problémy žalobkyne. Žalobkyňa sa okrem iného v uvedených konaniach domáhala úhrady liečebných nákladov, pričom predmetom pohľadávky neboli náklady za lieky na liečbu psychických problémov. Vzhľadom k tvrdeniu žalobkyne o jej zhoršení psychického stavu až v roku 2011 má pochybnosť, či toto zhoršenie nespôsobili iné skutočnosti než predmetná dopravná nehoda. Pre posúdenie zdravotného stavu žalobkyne s diagnózou vážnej duševnej poruchy tak, ako je definovaná v posudku o bolestnom, pre stanovenie takejto diagnózy je zdravotná dokumentácia nepostačujúcou. Musia byť preukázané veľmi závažné a trvalé zmeny v osobnosti pacienta, o čom musia svedčiť závery odborných lekárov. Spochybnil výšku uplatnenej hodnoty bodu stanovenej za rok 2013, pretože zdravotný stav žalobkyne bolo možné ustáliť oveľa skôr ako v roku 2013. Navrhol skúmať, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne a v nadväznosti toho posúdiť možné premlčanie uplatnenia nároku. Invalidita bola žalobkyňi priznaná z dôvodu jej nepriaznivého fyzického zdravotného stavu, nie psychického. Preto vo vzťahu k tejto položke nie je možné akceptovať 50 % navýšenie. Žalobkyňi bola priznaná 60 % invalidita, a preto navýšenie SSU o 50 % z tohto dôvodu neprichádza do úvahy. Vzhľadom k tomu, že v súvislosti s dopravnou nehodou je vedené už iné konanie o náhradu škody na zdraví, navrhol spojiť veci na spoločné prejednanie.

3. Súd na základe dokazovania vykonaného v súlade s prednesmi strán vypočutím žalobkyne, znalkyne Ing. Miriam Kubicovej, svedkov MUDr. Danice Caisovej, Ing. Márie Hudzíkovej, oboznámením listinných dôkazov a to posudkov o bolestnom, znaleckého posudku, uznesenia Okresnej prokuratúry v Poprade, lekárskeho posudku, listov žalobkyne a žalovaného, rozhodnutia Sociálnej poisťovne Bratislava, žaloby žalobkyne vo veci XXC XXX/XXXX rozsudkom zo dňa 10.5. 2018 žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12.047,- eur spolu s 5 % ročným

úrokom z omeškania od 27.5.2017 do zaplata, náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 2.410,- eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33 %.

4. Pri rozhodovaní vychádzal z ustáleného skutkového stavu, podľa ktorého uznesením zo dňa 31.3.2006 Okresná prokuratúra v Poprade pod č. XPv X/XXXX Z. zastavila trestné stíhanie obvinenej W. X. za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods.1, 2 Tr. zák., ktorého sa dopustila na tom skutkovom základe, že dňa 5.12.2005 asi o 16.30 hod v Poprade viedla motorové vozidlo značky Felícia po ceste Č.S. U., D. v blízkosti cirkevnej školy nedala prednosť chodkyňi C. I. prechádzajúcej vozovku cez vyznačený priechod pre chodcov. Túto zrazila ľavou prednou časťou vozidla. Poškodená pri nehode utrpela vnútrokrbnú zlomeninu dolného konca ramennej kosti vpravo, zlomeninu oboch kostí pravého a ľavého predkolenia s posunom úlomkov a pomliaždenie ihlicového nervu ľavého predkolenia s krátkodobou obrnou, s liečením po dobu najmenej 6 mesiacov. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 5.1.2007 žalobkyni bol priznaný invalidný dôchodok v sume 6.502,- Sk mesačne. Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobkyňa má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a i. Dňa 12.7.2007 žalobkyňa podala pod č. k. 10C 132/2007 žalobu o náhradu škody z ublíženia na zdraví a zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia voči žalovanému Česká poisťovňa - Slovensko, a.s. s uplatnením si náhrady škody vo výške 304.023,- Sk s príslušenstvom z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia súvisiace s poškodením zdravia dňa 5.12.2005. Doposiaľ neprávoplatným rozsudkom zo dňa 26.9.2014 súd priznal žalobkyni náhradu škody z ublíženia na zdraví v celkovej sume 13.151,46 eur. Dňa 28.3.XXXX A.. B. T. vyhotovila lekárske posudok o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia žalobkyne, ktoré vzniklo dňa 5.12.2005 úrazom pri autonehode, kde konštatuje začiatok liečby mesiacom apríl 2012, stav ustálený k 16.4.2013, položka 255, diagnóza vážnej duševnej poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií (overené príslušným psychiatrickým pracoviskom), priradením počtu 900 bodov. Prílohou posudku je psychiatrické vyšetrenie pacientky dňa 28.3.2013 s popisom vyšetrenia k udalosti dňa 5.12.2005, objektívneho psychiatrického nálezu, záveru a bodového ohodnotenia priradením položky 255 s tým, že v bodovom ohodnotení sú zahrnuté aj poruchy sexuálnych funkcií. Listom zo dňa 19.12.2013 žalobkyňa predložila žalovanému lekárske posudok A.. B. T. S. Q. E. Š. K. S. XX.XXX,- C. S. J., Ž. Y. K. Y. §. X F. X Y. č. 437/2004 Z. z. navrhuje uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšením náhrady o 50 %, čo pri bodovom hodnotení 900 bodov predstavuje sumu 7.245,- eur. Žalobkyňa podanie zdôvodnila poukazom na svoj zdravotný stav, vek, priznanie invalidného dôchodku. Listom zo dňa 6.2.2014 žalovaný oznámil právnomu zástupcovi žalobkyne ukončenie likvidácie škodovej udalosti č. 6400508884 bez poskytnutia poistného plnenia s odôvodnením, že nebola jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi prevádzkou vozidla a škodou na zdraví resp. trvalými následkami. Podľa lekárskej správy A.. W. A., žalobkyňa sa dňa 12.3.2012 podrobila psychiatrickému vyšetreniu z dôvodu dekompenzácie psychického stavu. Lekárska správa obsahuje anamnézu od 5.12.2005. Lekárom bol prijatý záver hlbokšej depresívnej poruchy, pacientka psychostenická, reaktívna, dekompenzovaná. Podľa ďalších lekárske správ z rokov 2012 - 2018 žalobkyňa opakovane navštevuje psychiatrickú ambulanciu A.. W. B. A. z dôvodu psychiatrických kontrol. V lekárskej správe zo dňa 26.4.2016 je konštatovaná rekurentná depresívna porucha. Podľa lekárskej správy zo dňa 5.4.2018 záver je nezmenený. Dňa 13.3.2017 vyhotovila znalkyňa MUDr. Miriam Kubicová, znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria pod č. 10 znalecký posudok o duševnom stave žalobkyne so záverom, že psychické problémy žalobkyne sú jednoznačne spôsobené dopravnou nehodou, ku ktorej došlo dňa 5.12.2005. Presný vznik psychických obtiaží sa z dostupnej dokumentácie zistiť nedá, avšak žalobkyňa od prvého psychiatrického vyšetrenia dáva do súvisu psychické problémy s dopravnou nehodou. U vyšetrovanej od roku 2012 ide o chronické, stále prítomné duševné ochorenie s nutnosťou kontinuálnej psychiatrickej liečby s názvom rekurentná depresívna porucha. Ochorenie vyžaduje liečbu pod vedením psychiatra. Znalkyňa sa nevyjadruje k otázke možného zhoršenia zdravotného stavu neskorým vyhľadáním odbornej pomoci, avšak z ďalšieho priebehu liečby od roku 2012 do podania posudku sa prikláňa skôr k názoru, že žalobkyňa si nespôsobilá zhoršenie stavu neskorým vyhľadáním odbornej pomoci. Od roku 2012 doposiaľ v klinickom obraze žalobkyne dominuje úzkostná osobnosť so zníženou toleranciou záťaže. Znalkyňa k lekárske posudku A.. B. T. Q., že tento obsahuje celostný počet bodov bez detailnejšieho rozpisu. Nepresne sú uvedené dátumy o započatí a ukončení liečby a diskrepancia je tiež medzi stanovenou B. A.. T. W. B. stanovenou obvodnou psychiatrickou. Znalkyňa vykonala finančný prepočet bodového ohodnotenia na sumu 12.047,- eur. Znalkyňa onemocnenie žalobkyne klasifikovala pod položkou 254 s tým, že ohodnotenie sťaženia

spoločenského uplatnenia je ku dňu 27.1.2015, kedy žalobkyňa v ambulatnom psychiatrickom náleze uviedla zmiernenie depresie pri liečbe a rovnako ambulantný psychiater konštatuje zlepšenie stavu, teda subkompenzáciu, nie dekompenzáciu psychického stavu. Znalkyňa priradila v rámci bodového rozpätia sťaženiu spoločenského uplatnenia žalobkyne 45 % z maxima 780 bodov, čo predstavuje 351 bodov. Ďalej konštatuje navýšenie počtu bodov na 702 s odkazom na ust. § 10 ods. 4 zák. 347/2004 Z. z. Dožiadaným súdom bola vypočítaná psychiatrická A.. B. T., D. ako svedkyňa uviedla, že na presné okolnosti vyhotovenia lekárskeho posudku si nespomína. Vyšetrenie pacientky zdokumentovala písomne. Pacientka sa podrobila psychiatrickému vyšetreniu ambulantnou formou. Podkladom posudku bolo komplexné vyšetrenie, zdravotná dokumentácia. Žalobkyňa nebola jej pacientkou. Vyšetrenie bolo zamerané na vyhodnotenie symptómov a syndrómov eventuálnej psychickej poruchy v súvislosti s úrazom z roku 2005. Vyhodnotila aj poruchy sexuálnych funkcií. Aj keď podľa literatúry posttraumatické poruchy majú vzniknúť do pol roka, je to individuálne. Zdravotný stav žalobkyne diagnostikovala ako post traumatickú stresovú poruchu. Sťaženie spoločenského uplatnenia je posudzované vtedy, ak stav pacienta je ustálený. Je možné polemizovať o tom, či počas dlhodobej liečby, ak nedôjde k zlepšeniu alebo podstatnému zlepšeniu, je možné stav definovať ako ustálený. Tu posudzuje stav vždy ku dňu, keď je pacient vyšetrený, a preto pri vyšetrení v roku 2013 vyhodnotila, akože ten stav je ustálený. Jednoznačne sa nevyjadřila, kedy u žalobkyne mohol byť vyhodnotený zdravotný stav ako ustálený. Psychické problémy pacientky súvisia s dopravnou nehodou. Pacientka absolvovala rehabilitačný pobyt. Mala psychické problémy, ktoré však považovala za súčasť fyzických a ich pominutie predpokladala po vyriešení fyzických problémov. Psychiatra navštívila až v roku 2012. V roku 2013 sa zdravotný stav pacientky javil ako ustálený, no s potrebou ďalšej dlhodobej psychiatrickej starostlivosti. Poškodenie intímneho sexuálneho života vyplýva z merita veci. Žalobkyňa je postihnutá v každodennom živote. Fyzické limity môžu viesť k zhoršovaniu psychických symptómov, k pocitu zúfalstva, zbytočnosti a depresiám. Nemala vedomosť o inej závažnej udalosti porovnateľnej s dopravnou nehodou, ktorá by mala súvis s posttraumatickou stresovou poruchou. Ako hypotetickú hodnotila otázku, či by jej zdravotný stav bol priaznivejší, ak by vyhľadala psychiatrickú starostlivosť skôr. Posttraumatická stresová porucha môže viesť k zmenám osobnosti. K písomnej správe svedkyňa ďalej uviedla, že žalobkyňa sa podrobila komplexnému psychiatrickému a sexuologickému vyšetreniu. Do položky 255 zahrnula aj bodové ohodnotenie sexuálnej disfunkcie. Táto je závažným problémom ovplyvňujúcim kvalitu sexuálneho spolunažívania v partnerskom vzťahu, ale aj súčasťou komplexu príznakov zistenej post traumatickej stresovej poruchy. Samostatné bodové ohodnotenie sexuálnej disfunkcie nie je možné. S. U.. C. G.Í. uviedla, že žalobkyňu pozná od r. 1988 a je s ňou v priateľskom vzťahu. Žalobkyňu po dopravnej nehode sprevádzala do zdravotníckych zariadení, robila jej doprovod pri hospitalizácii. Pred úrazom žalobkyňa bola spoločenská, rada chodila do spoločnosti, bola veselou, priateľskou. Po nehode je ustráchaná, opatrná, čo sa prejavuje najmä pri prechode po chodníku, cez cestu. Zmenila štýl obliekania prispôbením sa zdravotnému stavu. Nevenuje sa už športovým aktivitám ako v minulosti. Y. A.. A. D. vo svojom výsluchu pred súdom zotrvala na záveroch obsiahnutých v znaleckom posudku. Rozdiel medzi položkou 254 a 255 zdôvodnila tým, že aj keď u oboch ide o závažné duševné poruchy, pri položke 255 je nutné overenie diagnózy príslušným psychiatrickým pracoviskom buď psychiatrickou hospitalizáciou eventuálne overenie Ústavom súdneho inžinierstva. Žalobkyňa bola vždy liečená iba ambulantne. Svedkyňa A.. W. B. uviedla, že prevádzkuje súkromnú psychiatrickú ambulanciu. Žalobkyňa je jej pacientkou. Prvýkrát sa do ambulancie dostavila v mesiaci marec 2012 s anamnézou - depresívna porucha. Neskôr po oboznámení sa s okolnosťami prípadu zistila, že žalobkyňa trpí psychickými problémami asi od roku 2005. V tomto roku žalobkyňa utrpela polytraumu. Neskôr diagnózu depresívna porucha preklasifikovala na post traumatickú depresívnu poruchu. Po nasadení liečby antidepresívami sa jej stav nezlepšoval, čo bolo zjavné hlavne sezónne. Zdravotný stav pacientky uzavrela ako rekurentná post traumatická depresívna porucha. V priebehu liečby myslenie pacientky bolo upriamené hlavne na okolnosti úrazu s plytkými remisiami zlepšenia psychického obrazu. Žalobkyňa vyhľadala psychiatrickú pomoc až na nátlak okolia. Depresiu cítila od úrazového deja. Trpela nespavosťou, strachom a tieto príznaky sa postupne zhoršovali. Psychický stav súvisí so somatickými problémami. Jej psychické problémy sú fixované, centrovane a fokalizované práve na okolnosti úrazu. Stále má strach chodiť cez prechody, má strach z áut, to všetko ju limituje v pracovnom, osobnom aj intímnom živote. Pacientka sa počas 6 rokov borila s komplikáciami o zlomeninách, bolesťami, poruchami hynosti.

5. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia sa odškodnenie poskytuje, ak úraz má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie jeho

životných a spoločenských potrieb K sťaženiu spoločenského uplatnenia dochádza, ak následkom úrazu alebo iného poškodenia na zdraví, prípadne zhoršením ich následkov, nastanú v zdravotnom stave poškodeného také zmeny, ktoré majú preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jeho životné úkony. Či a aké zmeny v zdravotnom stave nastali, je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav poškodeného za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. Sťaženie spoločenského uplatnenia teda vzniká až v tejto dobe. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 3. 10. 2011, sp. zn. 6 Cdo 146/2011) Od vzniku škodovej udalosti dňa 5.12.2005 do započatia liečby psychických problémov v roku 2012 uplynula určitá doba, no nie je možné konštatovať, aby v tomto období došlo k ustáleniu zdravotného stavu pacienta natoľko, aby bolo objektívne možné vykonať ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. To vyplýva tak zo znaleckého Z. A. D. , W. aj z jej výpovede a výpovede A. T. Ž. od prvej návštevy psychiatra v roku 2012 sa pravidelne a disciplinovane podrobila liečbe, no napriek tomu pretrvávala dekompenzácia onemocnenia. Pretože v prejednávanej veci došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne podľa skutkového zistenia súdu prvého stupňa (vyplývajúceho zo znaleckého posudku znalkyne A. A. D. až v roku 2015, riadi sa výška odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. / rozhodujúci kalendárny rok 2014/, čo znamená, že výška tejto náhrady je 17.16 ,-- Eur za jeden bod. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Žalobcom uplatnený nárok, keďže ide o škodu na zdraví, sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote (použitie objektívnej premlčacej doby tu neprichádza do úvahy). Premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá / právna úprava premlčania v Občianskom zákonníku). Súd v súlade s ustálenou súdnou praxou vychádzal z názoru, že poškodený sa o škode vo forme sťaženia spoločenského uplatnenia dozvedel v čase, keď sa v rámci liečby jeho zdravotný stav ustálil natoľko, že bolo možné objektívne vykonať jeho ohodnotenie a teda, že získava vedomosť o škode spravidla z lekárskeho, resp. znaleckého posudku, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené (porovnaj rozsudok NS SR z 27. januára 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2010 <<http://merit.slv.cz/3Cdo146/2010>>, rozsudok NS SR z 28. februára 2011 sp. zn. 4 Cdo 152/2010 <<http://merit.slv.cz/4Cdo152/2010>>). / NSSr. 6Cdo/226/13 /. Nárok žalobkyne nie je premlčaný, pretože nie pred začatím konania , ale až v priebehu súdneho konania jej pohľadávka dospela a stala sa splatnou. Súd nevychádzal z doby ustálenia zdravotného stavu A. B. T., Z. menovaná jednak sama zdravotný stav pokladala za ustálený dokonca neskôr, ako vyhotovila lekársky posudok a tento údaj neupresnila ani vo svojej výpovedi. Procesná obrana žalovaného spočívala vo vznesenej námietke premlčania nie je dôvodná. Pri stanovení výšky sťaženia spoločenského uplatnenia súd rovnako vychádzal zo znaleckého posudku MUDr. Kubicovej. Táto vychádzala z položky 254, čo oproti položke 255 priradenej A. T. X. spôsobom odôvodnila a vysvetlila, že pre položku 255 nie sú splnené zákonné predpoklady. Tu súd neuznal ani právnu argumentáciu žalobcu odvolávajúcu sa na rozhodovaciu činnosť súdov. Citované rozhodnutia nie je možné definovať ako ustálenú rozhodovaciu prax. Ako nedôvodnú vyhodnotil obranu žalovaného spočívala v bezdôvodnom navýšení základného počtu bodov v posudku znalkyne MUDr. Kubicovej bez príslušného zdôvodnenia. Znalkyňa na strane 13 a 14 posudku konštatuje skutočnosti, ktoré žalobkyňu diskvalifikujú v plnohodnotnom uplatnení sa v živote a spoločnosti a na tieto skutočnosti aj poukázala vo svojej výpovedi. Úraz žalobkyňa utrpela vo veku 47 rokov. K uplatnenej sume 7245,- eur , vyčíslenej ako mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % z vyčísleného plnenia a úroku z omeškania zo sumy 14 490,- eur uviedol, že zvýšená náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. sa poskytuje v prípadoch hodných osobitného zreteľa akým je uznanie invalidity. Žalobkyňa bola posúdená na účely invalidity a bola uznaná za invalidnú s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %. Nie je právne významné, že priznanie invalidity nesúviselo s jej psychickým onemocnením. Z uvedeného je zrejmé, že je splnený zákonný predpoklad pre priznanie mimoriadneho zvýšenia náhrady za SSU. Otázkou zostalo posúdenie súdu, v akom rozsahu je uvedená mimoriadna náhrada odôvodnená. Pracovná schopnosť žalobkyne z dôvodu úrazu nie je úplne znemožnená. Rovnako sebaobslužnosť je aj po úraze zachovaná. Na druhej strane žalobkyňa čo sa týka spoločenského a športového vyžitia, je zásadným spôsobom obmedzovaná, čo je nepochybne zrejmé zo záveru znaleckého posudku znalca A. A. D. a výpovede svedkyne Ing. C. G.. Zranenie ju obmedzuje v spoločenskom, rodinnom a sexuálnom živote. Prognóza vývoja jej zdravotného stavu nie je priaznivá. Invalidnou sa stala v relatívne mladom veku. K fyzickým obtiažam sa pridružujú psychické problémy - depresívna porucha. Je možné preto konštatovať, že u žalobkyne sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré súd navýšil o 20 %, čo predstavuje 140,4 bodov x 17,16,- eur 2409,26 eur, po zaokrúhlení 2.410,- eur. V tomto smere súd uznal obranu žalovaného za čiastočne dôvodnú. V prevyšujúcej časti súd žalobu čo do istiny prevyšujúcej priznanú sumu, zamietol ako nedôvodnú. O

úroku z omeškania súd rozhodol podľa ust. § 517 OZ, § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. a § 11 zák. č. 381/2001 Z. z. Žalobca si uplatnil peňažné plnenie pôvodne od 7.2.2014. Žalobca si nárok na náhradu škody, opäť s poukazom na predložený znalecký posudok MUDr. Kubicovej, uplatnil predčasne. Až v roku 2015 došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne a podaným znaleckým posudkom v roku 2017 k vyčísleniu škody. Preto pri zohľadnení ust. § 11 ods. 6 zákona o povinnom zmluvnom poistení a plynutí lehôt na prešetrenie poisťnej udalosti a lehoty na plnenie je úrok z omeškania odôvodnený odo dňa 27.5.2017. Povinnosťou žalovaného bolo v zákonom stanovenej lehote 3 mesiacov po doručení posudku prešetriť nárok a v lehote ďalších 15 dní pristúpiť k plneniu. Žalovaný po doručení znaleckého posudku A. D., z ktorého súd pri posúdení nároku vychádzal, listom zo dňa 11.5.2017 súdu oznámil výsledok svojho „šetrenia poisťnej udalosti“, s negatívnym záverom. V lehote 15 dní nepristúpil k plneniu a preto dňom nasledujúcim sa dostal do omeškania so zaplatením peňažnej pohľadávky. K prvému dňu omeškania predstavuje zákonná výška úroku 5 % ročne. V prevyšujúcej časti uplatneného úroku z omeškania súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 a 262 CSP podľa pomeru úspechu strán vzhľadom k uplatnenej a priznanej istine. Žalobca mal v pomere k uplatnenej a priznanej pohľadávke úspech v konaní v rozsahu 66,5 %, neúspech v rozsahu 33,5 %. Prislúcha mu preto nárok na náhradu 33 %.

6. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobkyňa aj žalovaný.

7. Žalobkyňa okrem výroku vo veci samej napadla aj výrok týkajúci sa príslušenstva a trov. V tejto súvislosti poukázala na ust. § 11 ods. 6 Zákona 381/2001 Z.z. Podľa písm. a) a písm. b) tohto zákonného ustanovenia poisťovateľ nie je povinný len začať prešetrovanie poisťnej udalosti, skončiť ho v lehote v 3 mesiacov od oznámenia poškodeného škodovej udalosti a oznámiť výsledky prešetrenia poškodenému, ale poisťovateľ je predovšetkým povinný poškodenému jeho oprávnené a preukázané nároky reálne plniť. Pokiaľ poisťovateľ svoju peňažnú povinnosť plniť nerealizuje, dostáva sa do omeškania bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle § 11 ods. 6 písm. a), b) zákona číslo 381/2001 Z.z. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo sa týka úroku z omeškania, tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V časti trov poukázala na to, že výrok súdneho rozhodnutia v časti výšky plnenia závisel od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Dôvodom podania žaloby bolo konanie žalovaného, žaloba bola čo do základu podaná dôvodne, výška plnenia závisela len od posúdenia súdu, preto nemal súd rozhodnúť podľa § 255 ods. 2 CSP.

8. Žalovaný v odvolaní napadol výrok, ktorým bolo žalobkyňi vyhovené a navrhol žalobu v celosti zamietnuť.

9. Krajský súd v Prešove ako súd druhej inštancie rozsudkom sp. zn. 9Co/102/2018 zo dňa 20.6. 2019, ktorý nadobudol mimo zrušujúcej časti právoplatnosť dňom 24.7.2019, odmietol odvolanie žalobkyne voči vyhovujúcemu výroku rozsudku, t.j. výroku I, odmietol odvolanie žalovaného voči zamietavému výroku rozsudku, t.j. výroku II, potvrdil rozsudok vo vyhovujúcom výroku, t.j. výroku I, potvrdil rozsudok v zamietavom výroku, t.j. výroku II., okrem časti zamietavého výroku týkajúceho sa nároku na úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 7.2.2014 do 26.5.2017 a 0,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 27.5.2017 do zaplatenia a zrušil rozsudok v časti zamietavého výroku, t.j. výroku II. týkajúceho sa nároku na úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 7.2.2014 do 26.5.2017 a 0,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 27.5.2017 do zaplatenia a vo výroku o nároku na náhradu trov konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Rozsudok v zrušujúcej časti odôvodnil tým, že predmetom odvolacieho prieskumu na základe odvolania žalobkyne bol aj nárok žalobkyne na príslušenstvo uplatneného nároku vo výške a od času ako ho žalobkyňa žiadala žalobou. Sud prvej inštancie otázku meškania posudzoval vo vzťahu k obdobiu ustálenia zdravotného stavu žalobkyne so strohým odkazom na ust. § 11 zákona č. 381/2001 Z.z. V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, nie je jednoznačne zistiteľné, akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil, keďže obdobie ustálenia zdravotného stavu nemusí byť totožné s okolnosťou pre počiatok meškania. Žalobkyňa namietala aj správnosť rozhodnutia o trovách konania, ktoré súd odôvodnil ust. § 255 ods. 2 CSP.

11. Predmetom konania bol nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia súdom. Rozhodnutie v časti o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia žaloby záviselo od úvahy súdu, žalobkyňa pri podávaní žaloby objektívne nemohla vedieť, v akom rozsahu sa súd s jej úvahami o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia stotožní, k rozhodnutiu o nároku na samotnú náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia sa dospelo až po znaleckom

dokazovaní. V takom prípade pri procesnom úspechu a neúspechu strán sporu nie je možné vychádzať z ust. § 255 ods. 2 CSP, ale z ust. § 255 ods. 1 CSP, kde úspech v spore je daný vtedy, ak je nárok uplatnený správne čo do základu. Pri rozhodovaní o náhrade trov je potrebné selektovať čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Výška plnenia je druhotná, žalobcu v takomto prípade treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal úspech čo do základu nároku a výška nadväzujúca na úspech závisela výlučne od úvahy súdu. Výška náhrady trov sa priznáva iba z prisúdenej sumy. V priebehu ďalšieho konania uložil súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o nároku na úrok z omeškania zo sumy 12.047 eur presahujúceho od času a vo výške, ktorá nebola odvolacím súdom zamietavým výrokom potvrdená, tak, aby bolo jeho rozhodnutie preskúmateľné. Pri rozhodovaní v tejto časti žaloby sa vysporiada aj s odvolacou argumentáciou žalobcu. Taktiež opätovne rozhodne o nároku na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

12. Po zrušení prvostupňového rozhodnutia žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že žalovaný v dnom prípade porušil aj povinnosť, ktorá mu vyplýva z § 11 ods. 6 písm. b) Zák. č. 381/2001 Z.z. v platnom znení, a to preto, pretože ako bola škoda uplatnená písomným podaním 19.12.2013, súčasť uplatnenia tvorili lekárske správy a lekársky posudok, ktorým bola preukázaná škoda z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Z tohto lekárskeho posudku vychádzala jednak pri uplatnení nároku, ako aj pri podaní žaloby, pretože rozsah náhrady škody z titulu ublíženia na zdraví sa preukazuje len lekárskeho posudkom, čo vyplýva z § 3 ods. 2, § 4 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z. z. resp. sa preukazuje znaleckým posudkom. Z lekárskeho posudku ako aj z lekárskeho správ bolo jednoznačne preukázané, že v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou utrpela psychické zdravotné problémy, ktoré sú predmetom konania. Žalovaný listom zo dňa 6.2.2014 ukončil šetrenie danej veci, ale neposkytol dôsledné vyjadrenie, prečo na základe preukázaných dokladov namietal a zamietol základ nároku zdôvodniac, že psychické problémy nevznikli v príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou. Obsah listu nepreukazuje relevantné zdôvodnenie. Žalovaný odignoroval lekárske správy ako i lekárskeho posudok. Preto si žalobkyňa uplatňuje právo na úrok z omeškania od 7.2.2014, čiže druhým dňom, ako jej bol doručený tento list. Žaloba nebola podaná predčasne, pretože žalobkyňa mala lekárskeho posudok, v ktorom bolo hodnotené SSU z titulu psychických dôvodov a lekárskeho posudok bol vystavený psychiatrickou, sexuologickou, znalkyňou MUDr. Caisovou. Priznaná suma bola uhradená 20.8.2019, preto je prislúcha úrok od 7.2.2014 do 20.8.2019. V prevyšujúcej časti uplatneného úroku za ďalšie obdobie zobrala žalobu späť. K rozsudku Najvyššieho súdu SR uviedla, že pri uplatňovaní úroku vychádzala zo zákona 381/2001 v súčinnosti s § 517 OZ a ak by sa praktizoval názor, že poškodenému vzniká úrok až od právoplatnosti rozsudku, prinášalo by to neskutočné predlžovanie a obchádzanie povinností poisťovateľa pri plnení jeho povinností, ktoré vyplývajú z § 11 ods. 6, čo je v súdnej praxi zrejme. Tak by bola porušená aj najdôležitejšia povinnosť zo strany poisťovateľa vyplývajúca mu z § 517 OZ, t. j. plniť riadne a včas, pretože ide v danom prípade o škodu z titulu peňažného plnenia a z ust. § 517 OZ je zrejme, že v prípade povinnosti uhradiť škodu, poisťovateľ je na poste dlžníka a poškodený je na poste veriteľa. Má právo na úrok z omeškania, keď dlžník nesplní svoju peňažnú povinnosť riadne a včas.

13. Na preukázanie svojich tvrdení predložila výpisy z účtu banke.

14. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. Nestotožnil sa s výkladom § 11 ods. 8 zák. 381/2001 žalobcom, pretože tento zákon je špeciálna právna norma, ktorá deroguje účinnosť Občianskeho zákonníka, § 517. Poisťovateľ ako žalovaný splnil povinnosť § 11 ods. 6 a teda v stanovenej lehote začal šetriť poisťnú udalosť a skončil šetrenie potrebné na zistenie rozsahu a oznámil výšku poisťného plnenia. Paragraf 11 ods. 6 písm. b) jednoznačne priznáva žalovanému právo odmietnuť poisťné plnenie. Tým, že žalovaný odmietol poisťné plnenie, nemohol sa dostať do omeškania. Splatnosť poisťného plnenia je upravená v § 11 ods. 7 zák. 381/2001 v platnom znení. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení šetrenia alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľa, ak z toho nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia. Oznámením o ukončení likvidácie škodovej udalosti zo dňa 6.2.2014 si žalovaný splnil svoju povinnosť a nie je možné z tohto vyvodzovať, že nasledujúci deň nastala skutočnosť vzniku začiatku trvania úrokov z omeškania. Zákon neukladá povinnosť poisťovní zdôvodniť, z akého dôvodu alebo bližšie špecifikovať podľa predstáv žalobcu, z akého dôvodu zamietol poisťné plnenie. Tu poukázal na rozhodovaciu činnosť súdov, a to rozhodnutie - judikát NS 22.11.2018, sp.zn.3Cdo 145/2017. Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zák. 381/2001 Z.z. je viazaná

na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods.6 písm. a) alebo b) zák. 381/2001, účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Skutočnosť, že poisťovňa neodôvodnila odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv poškodeného, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nesplnila vôbec a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zák. č. 381/2001 do omeškania. Z tohto jednoznačne vyplýva, že nároky - na úroky z omeškania nie sú dané.

15. Súd po doplnení dokazovania oboznámením listinného dôkazu, a to výpisu z účtu zistil, že žalovaný dňa 20.8. 2019 poukázal žalobkyni celkom sumu 30 410,25,- eur, v ktorej podľa jej vyjadrenia je aj suma priznaná právoplatným rozhodnutím súdu.

Podľa § 1 ods. 2 č. 381/2001 Z.z.

(1) Tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy. 1)

Podľa § 11 ods. 6 - 9 zákona č. 381/2001 Z.z.

Práva a povinnosti poisťovateľa

(6) Poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

(7) Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

(8) Ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. 15a) / 15a) § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka <aspi:// module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523517'&ucin-k-dni='30.12.9999'> /.

Podľa § 15 uvedeného zákona

(1) Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi /20/ a je povinný tento nárok preukázať. /21/

(2) Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. /22/

Podľa § 444 O.z., pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 2 zákona č.

(1) Bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

(2) Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

(3) Na účely tohto zákona a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví, b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví, c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "poskytovateľ náhrady") je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov, 1) d) posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví;

ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

Podľa § 4 zákona č. 437/2004 Z.z.

(1) Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

(2) Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

(3) Ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

(4) Ak sa poškodenému už poskytla náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov nepredpokladal, poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7.

Podľa § 517 ods.2 O.z.

(1) Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

(3) Ak ide o omeškanie s plnením veci, zodpovedá dlžník za jej stratu, poškodenie alebo zničenie, ibaže by k tejto škode došlo aj inak.

Podľa § 255 CSP

(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

16.S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, riadiac sa právnym názorom vysloveným súdom druhej inštancie v časti o trovách konania / § 391 CSP/ mal súd preukázané, že žaloba v nerozhodnutej časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 7.2.2014 do 26.5.2017 a 0,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 27.5.2017 do dňa 20.8.2019 nie je dôvodná. Tu súd odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax v obdobných veciach. Pre zákon č. 381/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> Z.z. ako pre špeciálny právny predpis upravujúci určitú oblasť poistenia vo vzťahu k Občianskemu zákonníku platí, že jeho ustanovenia majú prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Túto prirodzenú právnu zákonitosť zaviedol zákonodarca v ustanovení § 1 ods. 2. Pravidlo, aby zákon stanovil inak, nemožno chápať doslovne požiadavkou, aby bol Občiansky zákonník aplikovaný na všetky prípady, kedy zákon č. 381/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> Z.z. výslovne jeho aplikáciu nespochybnuje. Znamená to, že v prípadoch, keď zákon č. 381/2001 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> Z.z. určuje rozsah práv a povinností odlišne od Občianskeho zákonníka, je namieste vylúčené použitie zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka, avšak tam, kde zákon neustanovuje žiadnu odlišnosť od Občianskeho zákonníka, nie je dôvod neaplikovať Občiansky zákonník. Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania je upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> a je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ zákona č. 381/2001 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> Z právnej úpravy možno vyvodit', že umožňuje úročené poistné plnenie v tých prípadoch, keď si poisťovateľ nespĺní svoju povinnosť uloženú mu v súvislosti so šetrením poistnej udalosti, a tiež keď poškodenému zašle oneskorené vysvetlenie dôvodov, pre ktoré poisťovateľ odmietol poskytnúť poistné plnenie, t. j. povinnosti poisťovateľa viaže výlučne

vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti. Jej účelom je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Poskytnutie dôkladného vysvetlenia poškodeným osobám v ustanovenej lehote chráni rovnako aj poisťovateľa pred uložením sankcie - úroku z omeškania. Sankcia v podobe úroku z omeškania má však inú povahu, už sa nejedná o nárok poškodenej osoby, ktorý si môže, ale nemusí uplatniť (ako je to obvyklé pri omeškaní v občianskoprávných vzťahoch). Z dikcie tohto ustanovenia je zrejmé, že zákon o poistení zodpovednosti ukladá poisťovateľom automaticky túto sankciu - ako povinnosť, teda bez ohľadu, či si úrok z omeškania poškodený uplatní alebo nie; iba výška úroku z omeškania sa posudzuje podľa občianskoprávných predpisov - OZ a jeho vykonávacieho nariadenia./ vid' rozsudok NS SR 1Cdo212/2017/

17.Zo spisu je zrejmé, že v posudzovanom prípade si žalovaná splnila povinnosti v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/>> tým, že listom zo dňa 6. februára 2014 oznámila ukončenie likvidácie škodovej udalosti bez poskytnutia poistného plnenia a poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, a to nepreukázanie príčinnej súvislosti medzi prevádzkou vozidla a škodou na zdraví a.i. Správnosť záveru poisťovateľa v samotnom vysvetlení, z akého dôvodu odmietol poskytnúť plnenie je pritom irelevantný, nakoľko v zmysle citovaného uznesenia je poisťovateľ povinný „len“ poskytnúť písomné vysvetlenie a toto doručiť poškodenému, čo v prejednávanej príhode žalovaná ako poisťovateľ v lehote troch mesiacov aj splnila. To, že žalovaná neodôvodnila odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv žalobcu, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nesplnila vôbec a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. do omeškania. / vid' rozsudok NS SR 3Cdo 145/2017/. Žalovaný sa preto v žalovanom období od 7.2.2014 do 26.5.2017 nemohol dostať do omeškania so splnením peňažnej pohľadávky. Pretože si žalobca uplatnil úrok z omeškania vo výške 5.25 % ročne, ktorý zodpovedá zákonnému úroku z omeškania k prvému dňu omeškania dňa 7.2. 2014, pričom k uvedenému dňu žalovaný v omeškaní nebol, nie je preukázaný ani nárok žalobcu na úrok z omeškania 0,25 % ročne zo sumy 12.047 eur od 27.5.2017 do dňa 20.8.2019.

18.V späťvzatej časti súd s poukazom na ust. § 145 CSP konanie zastavil.

19.O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi ako úspešnej strane v konaní priznal náhradu trov v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutie v časti o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia záviselo od úvahy súdu. Žalobkyňa pri podávaní žaloby objektívne nemohla vedieť, v akom rozsahu sa súd s jej úvahami o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia stotožní. K rozhodnutiu o nároku na samotnú náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia sa dospelo až po znaleckom dokazovaní. V takom prípade pri procesnom úspechu a neúspechu strán sporu nie je možné vychádzať z ust. § 255 ods. 2 CSP, ale z ust. § 255 ods. 1 CSP, kde úspech v spore je daný vtedy, ak je nárok uplatnený správne čo do základu. Pri rozhodovaní o náhrade trov je potrebné selektovať, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Výška plnenia je druhotná. Žalobcu v takomto prípade treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal úspech čo do základu nároku a výška nadväzujúca na úspech závisela výlučne od úvahy súdu. Výška náhrady trov sa prizná iba z prisúdenej sumy./ vid' rozsudok KS PO sp. zn. 9Co/102/2018/.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde vo dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že

došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.